

## HET GEHEIM VAN TIBET

14 februari 1969

Goedenavond, vrienden.

Allereerst wil ik u eraan herinneren, dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn. Deze avond is gewijd aan een discussieonderwerp, n.l.:

### HET GEHEIM VAN TIBET

Achter de Himalaya 's, achter de grote vlakten van China, ligt een door wind gezweept land, een hoogvlakte, doorsneden door vaak zeer smalle dalen, waarin dorpen liggen. Op een enkele rotsachtige helling, berg of heuvel vindt men kloosters.

Op dit land met zijn vele vreemde gebruiken, met zijn voor de westerling haast onbegrijpelijke wijze van denken en leven heeft men vele dromen gebouwd: Het is een wonderlijk land, want het geheim van Tibet is altijd iets geweest dat de mensen prikkelde. Het is in wezen het geheim van een geïsoleerd volk, het geheim van een wonderlijk geloof, maar daarnaast misschien ook wel het opzweepende van waarden uit de zeer oude historie, die zich in een rustig plekje van de wereld lange tijd wisten te handhaven.

Toen vanuit Atlantis - vooral kort voor de 2e ramp - vele priesters wegtrokken, zochten zij naar een land waar men rustig zou kunnen blijven. De tocht voerde langs het eerste Troje - dus niet de klassieke stad, die aanleiding werd tot de schatgraverij van Schliemann e.d. - naar Egypte. Een groep trok vandaaruit verder via Arabië en Indië.

Overall troffen zij echter een bevolking met eigen cultuur, een bevolking die te dicht en te positief was, om bruikbaar te zijn voor hetgeen men nastreefde. Er waren priesters van Atlantis die hun schatten - boeken of beter gezegd gegraveerde platen en hun kennis - wilden bewaren en voortzetten in een beslotenheid. Het is duidelijk dat in een Gangesvallei zoiets niet mogelijk is. Men trok dus verder noordwestelijk en kwam uiteindelijk bij de Karakorums. Hier vond men rustige valleien met weinig of geen bevolking, waar men tempels stichtte, maar enkelen trokken nog verder noordwaarts en kwamen via hoge en moeilijk begaanbare bergpassen op het gebied dat nu Tibet heet.

Net over de bergpassen bouwde men enige forten - overigens van latere datum - maar tevens zijn hier nu nog de overblijfselen te vinden van enorme kloosters. Delen van die kloosters trokken zelfs nu reeds de aandacht van enkele reizigers die meenden dat althans kleinere delen van de grote bouwwerken vele duizenden jaren oud zouden moeten zijn. Een enkele onderzoeker sprak zelfs het denkbeeld uit dat bepaalde delen van een klooster ouder zouden kunnen zijn dan de tempels van Egypte. Maar precies weet men niets. Zeker is echter dat zowel hier als in bepaalde dalen nederzettingen werden gesticht door priesters, die een voortzetting van hun geloof en vooral van hun magisch esoterische kunst nastreefden. Op dit gebied had men zich immers reeds in Atlantis veel eigen gemaakt.

Omdat het land zo sterk geïsoleerd was en de bevolking zo eenvoudig en zelfs primitief, was het niet moeilijk in deze streken kloosters en dorpen te stichten, die gerespecteerd werden door de oorspronkelijke bewoners en men los kon staan van de gehele maatschappij, zoals die in deze streken begon zich te vormen. Op deze wijze ontstond ook het eerste geven van lering aan buitenstaanders. Indien wij de bron daarvan in de tijd terug moeten zoeken, zo vermoed ik, dat wij toch wel terecht komen in de tijd van rond 1500 tot 600 v. Chr. Eerst in deze tijd kunnen wij naar ik meen spreken van scholen - of inwijdingen - die in deze dorpen en kloosters ook aan

buitenstaanders, die later dus weer naar eigen land en wereld terug konden keren, werden gegeven. In latere dagen werden enkele van de dorpen in de Karakorumen meer toegankelijk, zodat hier eenvoudiger inwijdingsscholen ontstonden, waarin ook westerse mensen, Indiërs zowel als mensen van het land zelf werden ingewijd. Dergelijke mensen werden in de eerste plaats getrokken door de gegeven magische scholingen en het inzicht, dat werd gegeven in geestelijke zaken, kortom: een praktische filosofie, die men bijzonder graag opnam. De andere mogelijkheden kregen veel minder aandacht. Dit had tot gevolg dat in verschillende nederzettingen zowel studie als onderricht zich ontwikkelden in de richting van zuivere magie. Het is typerend voor het Tibet van nog rond 40 jaren geleden dat daar meerdere kloosters waren die zich in het bijzonder specialiseerden op - neen, niet het boeddhisme, maar op de magie. In het land zelf was dan ook juist voor dergelijke studies steeds weer een voldoende aantal mensen van voldoende gaven te vinden.

Het geloof van de Tibetaan was oorspronkelijk en natuurgeloof, waarbij de magiërs, de tovenaars in het dagelijkse leven een hoofdrol speelde. Ik wil enkele van de kloosters, die deze disciplines volgden noemen, daar dit misschien voor u wel interessant is.

In de eerste plaats was daar dan een klooster met een naam die men zou kunnen vertalen als: "klooster van de duistere dansen". In dit klooster dat ver noordwest boven Lhasa lag, werd vooral geestenkunde en geestenbezwering geleerd. Vele van de beroemde mediums, die Tibet heeft gekend, hadden hier hun opleiding gehad.

Dan was er het z.g. geheime klooster, ook een "zwart klooster", waar dodenbezwering werd onderwezen en men zich bezighield met het opwekken van en beheersen van allerhande manifestaties. Ook dit klooster, dat overigens belangrijk genoeg was om de abt een zetel in de raad van de Potala te garanderen, lag noordelijk in een zeer barre omgeving.

Iets dichter bij Lhasa en noordelijk van deze stad lag het klooster van de "wet". Hier wordt de magie gemengd met allerhande openbaringen uit het boeddhisme, vooral de openbaringen van latere datum die behoren tot de kenmerken van het lamaïstische boeddhisme. Hier ontstaan de stelregels, die later ook de vorm en inhoud van bv. de regering en de opzet van het machtsgebied van kloosters, de taboes voor bepaalde streken enz. bepaald hebben. De vlucht bv. van de Dalai Lama werd voornamelijk in dit klooster voorbereid en mede dankzij de hulp van monniken van dit klooster redelijk succesvol uitgevoerd.

In het zuiden vinden wij kloosters van meer mundane aard, als de kloosters die hun verdienste vinden in het verhuren van de z.g. vechtmonniken die allen met een staf gewapend in staat zijn rovers e.d. te verdrijven. Ook vinden wij hier, vaak zeer dicht bij dorpen en steden de z.g. karavaankloosters, die zeer rijk plachten te zijn en voor hun rekening vaak grote yakkaravanen lieten trekken, zelfs tot ver in het zuiden, tot India zelfs, toe.

Verder zuidelijk vinden wij de z.g. kluizenaarsgemeenschappen. Dit zijn kloosters die omringd worden door ermitages, waarin de monniken van een dergelijk klooster een groot deel van hun tijd plegen te wonen. Op een bepaald signaal zijn zij echter verplicht naar het centrale klooster af te dalen. Hieronder zijn verschillende zeer beroemde kloosters, als het klooster der "drie Elinden". Deze beroemde kloosters zijn ook bekend om de geestelijke gaven van een of meer van hun bewoners en hebben zelfs in deze tijd onder de bezetting door rood-China nog gezag. Wat heel wat wil zeggen. Verder naar het westen vindt men bovendien nog een aantal minder bekende kloosters en nederzettingen van eremieten en tovenaars.

Het is duidelijk dat dit, gezien door hedendaagse ogen, een vreemd land is. Dit land nu was eens de vesting van een grote geestelijke beweging. Of wij deze groep nu de witte broederschap noemen of een andere naam geven, is van minder belang. Er is een overlevering uit verloren gegane continenten en van teloorgegangene beschavingen, samengevloeid in dit onherbergzame gebied. Wij treffen er restanten aan van priesterlijke magie die stammen uit de rijken, die in de

Gobi verloren gingen; wij kunnen na enig zoeken invloeden herkennen die uit Arabië en misschien zelfs van nog verder gelegen delen van de wereld stammen.

In geheime plaatsen en tempels bevonden zich geheime bibliotheken, wonderlijke magische spiegels die ons soms doen denken aan hetgeen men in Japan gelooft en waarvan men verhalen en in een enkel geval zelfs voorbeelden in Japan kan vinden. Op grond van de vele overblijfselen alleen reeds ... (moeilijk leesbaar) ... dat hier eens een brandpunt werd geschapen voor allerhande waarden van geestelijke aard, van geestelijke krachten en machten. Zonderling genoeg blijkt dit afgelegen gebied even als de bron te zijn van verschillende bewegingen die wel niet geheel kenbaar hier starten, maar als bron dit land vermelden en grote invloed op de wereld hebben.

De theosofie ontstaat dankzij leringen en geschriften die bewaard werden in de rots-tempel "van de Ankh" en via India met goede resultaten naar het westen geëxporteerd. Op de duur worden de oorspronkelijke leringen en waarden wel bedolven onder meer westerse mystieke commentaren, verklaringen, uitleggingen e.d., maar het feit dat de bron van dit alles lag in de Karakorums en Tibet blijft onloochenbaar.

Korte tijd daarvoor ontstond, eveneens uit deze bron, een variant op het Zen, die sterk aansloeg in Japan en delen van China. Reeds veel eerder ontstonden variaties op het confucianisme, waarin magie een belangrijke rol speelde en waarvan de bron eveneens terug te volgen is tot invloeden uit zuidelijk Tibet. Zelfs de z.g. Oeralmonniken, de monniken van het Russische rijk schijnen invloeden van deze zijden ondergaan te hebben, wat o.m. blijkt uit hun vaak afwijkende leringen en hun mystieke disciplines.

Wie de feiten wil zien, zal moeten toegeven dat van dit deel van de wereld grote geestelijke invloed is uitgegaan tot zeg rond 1900. In feite zal het nog wel enkele jaren langer geweest zijn, maar het heeft weinig zin over enkele jaren op een zodanige periode te strijden.

Daarna treedt een stilstand op van rond 20 jaren. Het lijkt erop, of men tot een consolidatie in eigen gebied tracht te komen. Na die 20 jaren - rond 1925, beginnen vanuit Tibetaanse kloosters - o.m. dat van de 7 monniken - allerhande profetisch door te sijpelen naar het westen. Vreemd genoeg baren dezen niet allen opzien in Azië zelf of desnoods in Europa, maar worden zij na betrekkelijk korte tijd over de gehele wereld bekend en treffen wij dergelijke uitspraken ook aan onder bv. de eenvoudige bevolking van Zuid-Amerika; dit duidt erop dat er internationale verbindingen zijn geweest in deze periode. Naar ik aanneem, kan een dergelijk snel fungerend mededelingennet niet alleen stammen uit het gebruiken van boden, enkele trekkende monniken of zelfs yakkaravanen. Het is slechts redelijk aan te nemen dat men in Tibet in de laatste tijd over modernere methoden tot het doen van mededelingen beschikte.

U denkt hierbij misschien voornamelijk aan telepathie, maar er zijn waarschijnlijk toch wel andere middelen ook gebruikt. Ik kan, om dit aannemelijk te maken, teruggrijpen op het rapport van een rood-Chinese commandant die tijdens de oorlog een aanval in zuidelijke richting leidde en daarbij constateerde dat in een klooster, dat bezet werd - waarbij de monniken volgens zijn rapport zich hevig verzetten, wat op zich een eigenaardigheid is - in een soort heilige der heiligen een viertal zeer sterke kortegolfzenders plus moderne krachtbron aantrof. In zijn rapport meldt hij, dat schijnbaar kort voor de komst van de Chinese troepen de antennes waren afgebroken, daar de onderdelen hiervan later werden gevonden achter "het z.g. geestenkot", waarin volgens het geloof van het volk en de verklaringen van de monniken, bepaalde geesten worden opgesloten. Ik acht het dan ook aannemelijk, dat men ook voor andere dan militaire doeleinden de beschikking heeft gehad over moderne middelen voor communicatie op lange afstand.

Wij moeten trouwens Tibet niet onderschatten, wanneer het gaat om het gebruik van moderne technieken. Het gebruik daarvan doet in westerse ogen misschien wat komisch aan. Maar het is bekend dat iemand die dit wenste, middels de telefoon kon biechten bij de Dalai Lama zelf - wat overigens een lieve duit kostte. Biechten was gebruikelijk.

Uit de rapporten van Chinezen weten wij verder dat, al was de bewapening van het volk eenvoudig en ouderwets, van springstoffen op een verbluffend deskundige wijze gebruik werd gemaakt. Dit gaf aanleiding tot de veronderstelling, dat westerse mogendheden ook in dit land hun specialisten hadden ingezet, maar er is nooit een bewijs gevonden voor de stelling dat de springstoffen werden gehanteerd door anderen dan Tibetanen.

Voor de Chinezen en in nog hogere mate voor de mens uit het westen is Tibet een onbegrijpelijk en eigenaardig land. Dit is o.m. te wijten aan het feit dat facetten van het leven in de vroegste middeleeuwen samenvallen met kennis en gebruiken uit de twintigste eeuw - vooral technieken. Filosofieën uit een vergeten verleden blijken vaak op vreemde wijze gemengd te zijn met ingenieurskennis van het moderne heden.

In ditzelfde Tibet is op het ogenblik nog steeds een sterk verzet kenbaar tegen de bezetters - de Chinezen dus - en hun praktijken. Nog geen 3 maanden geleden heeft men in dit gebied een divisie in moeten zetten, omdat vele paden, wegen en verbindingen in dit land door "rovers" onbruikbaar waren geworden, zelfs voor klein gewapende transporten. Ook de autoweg naar Lhasa, die in de afgelopen jaren werd gebouwd - en die hier als een beter soort karrespoor werd beschouwd - werd op meerdere plaatsen onderbroken door vernielingen ondanks de permanente bewaking van deze voor het Chinese leger zo belangrijke verkeersader.

Indien ik afga op de Chinese publicaties, zijn hier in de laatste maand rond 700 Tibetanen gevangengenomen of neergeschoten. Indien men in feite de helft gevangen heeft genomen en nog steeds een gehele divisie blijft inzetten, zo duidt dit volgens mij op de aanwezigheid van sterkere eenheden van verzetsmensen, waarbij aantallen van duizend of meer waarschijnlijk zijn. Volgens de Chinezen maken deze mensen gebruik van de modernste strijdmiddelen. Maar hoe komen mensen in een dergelijk geïsoleerd gebied op eens aan deze moderne wapens en bovenal: hoe zijn zij opeens in staat, na vele mislukkingen in het verleden, een tactiek te vinden die niet alleen doelmatig is, maar die bovendien eerder doet denken aan de strijdwijze van bv. de maquis dan aan de in het land zelf of bij Kirgiezen e.d. gebruikelijke strijdwijzen! Indien men aanneemt dat de Chinese rapporten waar zijn, rijst bovendien de vraag, hoe deze mensen over communicatiesystemen kunnen beschikken die hen kennelijk in staat stellen over grotere afstanden voorbereidingen voor overvallen en verdediging te coördineren en hoe deze troepen van "wilde bergbewoners en dwazen" in staat zijn zich zo snel en doeltreffend te verplaatsen, dat zij gemotoriseerde troepen voor kunnen blijven.

Ik voel wat u denkt. Ja, het zou natuurlijk zeer sensationeel zijn, wanneer ik u nu zou gaan verklaren dat hele groepen van verzetsmensen door de lucht reizen, al dan niet op tapijten gezeten en gedragen door de mystieke krachten van geheimzinnige monniken, of zich eenvoudig verplaatsen naar ontoegankelijke bergtoppen door het juist uitspreken van het heilige woord Aum en berichten transporteren door te mompelen Om mani padme Hum. Maar zo is het niet.

De Tibetanen zijn een volk waarvan je eigenlijk niet weet, wat je eraan hebt. Het zijn handelsmensen pur sang. Vroom zijn zij wel, maar dan eerder in de vorm van magisch geloof en bijgeloof dan in de zin van vroom, in een werkelijk geloof. Sterk zijn zij in willen en denken. Zij zijn vaak ruw en, in vergelijking met de in het westen gangbare opvattingen, vaak onnodig wreed, niet alleen tegenover anderen, maar ook tegenover zichzelf. Dat is dan het geheim van dit Tibet? Ik meen dat je dit geheim alleen zult kunnen doorgronden, wanneer je je niet alleen richt op de vele geestelijke waarden in dit land, maar daarnaast tevens tracht te beseffen hoe dit volk gegroeid is.

Eens waren er alleen tovenaars in dit land. Een tovenaars was in staat je geesten te zenden, voorwerpen te betoveren. Hij was vaak de werkelijke machthebber. Elk kleine prins had nog wel een hoftovenaar. Er waren zelfs vele machtige tovenaars die zich niet aan iemand bonden, maar aan elk hof welkom waren, bij hun komst echter bij elke hofhouding zonder meer welkom waren. Zozeer waren zij zich van hun macht bewust, dat zij niet alleen hoge eisen dorsten stellen voor hun werk en soms zelfs voor hun aanwezigheid, maar dat zij zelfs de brutaliteit hadden geleende

voorwerpen en goederen eenvoudig te behouden, soms er zelfs niet voor terugschrikken eenvoudig te nemen, wat hen interesseerde, zonder ooit voor de wraak van vorsten te vrezen. De zich toch wel zeer hoog en machtig wanende vorsten dorsten in dergelijke gevallen niet eens te kijken en in het ergste geval zochten zij hoogstens een machtige tovenaars te vinden, die dan wraak diende te nemen. Dit volk met zijn tovenaars leeft in een woeste, maar voor deze mensen voortdurend bezielde natuur. Wanneer later het boeddhisme komt, laten zij dit geloof in het algemeen bezielt zijn van de natuur, niet los. Zeker: met de komst van het nieuwe geloof veranderen bepaalde gebruiken en zelfs misschien de formuleringen van sommige magiërs. Bij magische doodsrituelen - waarbij het gaat om het op afstand doden van mensen middels magie - komt bv. de pijl en boog in de plaats van de voordien gebruikte lans, terwijl de kogels van rijst, die eens bij bezweringen gebruikt werden, plaats gaan maken voor Pyramides, die echter van dezelfde saffraanrijst worden gemaakt. De mensen formuleren hun geloof anders en bezoeken nu kloosters in plaats van tempels misschien.

Maar achter dit alles blijft de verbondenheid met de natuur en het gevoel: Wanneer ik mij maar richt op de natuur en in mijzelf een band met die natuur weet te scheppen, ben ik mijzelf niet meer en beschik ik over bijzondere gaven. Het is, alsof men dromende veel meer kan doen. De techniek van het zich in een soort half-trance brengen en zo bijzonder prestaties leveren, het aanroepen van onzichtbare wezens in de natuur om dit alles te bereiken blijft bestaan. Om u een enkel voorbeeld te geven: de beroemde hardlopers, de Ge lum pa's, van wie men zei dat zij 48 uren zonder pauze achtereen konden lopen met een pas zo licht en snel, dat de grashalmen zich ternauwernood konden buigen, stamden wel uit lamaïstische kloosters, maar gebruikten de oude technieken.

Nu weten wij allen, dat onder bepaalde omstandigheden een beweging automatisch wordt. Ook bij lopen kan men dit bereiken, waardoor het moeilijker wordt om stil te staan, dan om door te lopen. U kent allen wel een voorbeeld van een dergelijke automatische spierbeweging: het trillen van een been bv. Om dat weer stil te houden, is vaak veel moeilijker, dan verder te trillen. Realiseer u dit en u heeft een verklaring voor de techniek die de Ge lum pa gebruikt. Maar een dergelijke techniek wordt niet alleen door specialisten en niet alleen voor dit doel gebruikt. Wij zien een dergelijke wijze van "dromend gaan" gebruiken door yakdrijvers, wanneer zij de hoge passen moeten overtrekken. Een of twee die leidinggeven, gidsen vaak, blijven wakker. De anderen brengen zich in een soort trancetoestand en kunnen dan veel meer verdragen en in de ijle lucht veel grotere afstanden afleggen dan hen zonder dit mogelijk zou zijn. Kortom: dit is geen techniek voor uitverkorenen, maar iets wat zelfs eenvoudige dorpsjongens weten te gebruiken, al weten zij misschien niet eens wat zij doen en hoe zij het doen. Het hoort er eenvoudig bij. Een degelijk zich vervreemden van de feiten geeft hen de mogelijkheid langer dan normaal in leven te blijven tijdens de vaak voorkomende hevige sneeuwstormen. In deze toestand kunnen zij zelfs voor korte tijd ertoe komen de sneeuw als drank en voedsel te gebruiken, zonder dat zij daarvan veel schade ondervinden.

De gehele wijze van leven, de meditatie, de wijze van zingen, spreken, lopen, draagt ertoe bij, dat men zich gemakkelijker buiten zichzelf kan stellen. Denk niet, dat dit specifiek Tibetaans is. Wij vinden bij negers en indianen ook het zich terugtrekken in de bossen, waar zij trachten door honger en ritueel zich van zichzelf te vervreemden, om zo een contact te krijgen met het vreemde, het andere, onstoffelijk hogere, dat in de natuur ligt. De Tibetaan heeft echter deze techniek ontdaan van alle plechtigheid. De vervreemding van eigen wezen, bewegen of wereld is niet iets wat slechts enkele malen in het leven dient te gebeuren, of alleen aan bijzondere mensen is voorbehouden. Hij maakt het tot een gebruikswaarde van het dagelijkse leven, een eenvoudige wijze van leven die het hem mogelijk maakt dingen te dragen die anders niet te dragen zijn. Nu werkt het gehele landschap mee. Het klimaat is hard. De winden op de hoogvlakten huilen eentonig en zijn vaak zo sterk, dat men haast weg wordt geblazen wanneer men tracht voort te gaan. Sneeuwstormen hebben op de vlakten een felheid en duur die met de ergste blizzard vergelijkbaar is. Een mens die leeft onder deze omstandigheden moet wel hard zijn, moet wel een escape-mechanisme hebben.

De gekozen vorm van escape maakt echter de mensen veel gevoeliger voor sfeer en geestelijke waarden. Men beseft dit misschien niet zo en maakt van dergelijke dingen vaak een bijgeloof. Maar het feit blijft bestaan: men voelt dingen aan, men is sensitief, kan zich richten, komt tot bepaalde vormen van buitenzintuigelijke waarneming. In een dergelijk volk zal men steeds weer een aantal meer paranormaal sensitieve personen aantreffen die al getraind zijn in de technieken van overdracht van eigen ervaren naar een andere wereld, of het aanvaarden van een andere dan eigen kracht om daarmee te werken.

Het zal u duidelijk worden dat dit volk, zowel door zijn grote hardheid als door zijn eigenaardige gewoonten en gebruiken, zich niet alleen sterk onderscheidt van omringende volkeren, maar ook als drager van geestelijke waarheid langere tijd zal kunnen handhaven. De voorstellingen die men heeft, zijn echter uitermate primitief. Denk eens aan de wijze, waarop de Tibetaan zich een hiernamaals voorstelt: Je gaat van grot tot grot in een soort onderwereld. Wanneer je iemand met een pijl gedood hebt, kom je bv. in een grot, waarin je met pijlen wordt doorboord en steeds weer gedood, tot je uiteindelijk je schuld hebt uitgeboet, om dan onmiddellijk naar een volgende grot te gaan waar men aan een ander boete kan beginnen. De omschrijving van de hellewerelden doet denken aan een hors-d'oeuvre varié van sadisme, omschreven als bestraffing voor fouten in het leven.

Maar altijd weer komt er een ogenblik dat men de onderwereld achterlaat en staat in een straat vol van schitterende gebouwen. Daar moet je er één van kiezen. Zodra je binnengaat, ben je geïncarneerd. En daar niet alle schitterende gebouwen alleen menselijk zijn, is het niet zo vreemd dat men bv. een Tibetaan een Yak hoort aanspreken als opa. Zo iemand gelooft dan werkelijk dat in het dier zijn grootvader is gereïncarneerd. Hoe ver men dit geloof drijft, kan misschien het volgende verhaal illustreren: twee heilige mannen woonden langere tijd op een berg dicht bij elkaar. Toen een van hen ziek werd, bracht de ander hem naar beneden, naar het klooster. Er was echter kennelijk niet veel meer aan te doen. De monniken begonnen dan ook de doodsang die, zoals u misschien wel eens hebt gehoord, bestemd is om door de trillingen de ziel van de stervende de mogelijkheid te geven op eenvoudige wijze via het kruinchakra het lichaam te verlaten. Toen de overlevende dit hoorde, greep hij het eerste het beste meisje dat hij zag, een dienstmeisje van reizigers die bij het klooster kampeerden, aan en begon haar te verkrachten. De gasten vonden dat natuurlijk wel wat vreemd voor een heilige man. Hij legde het hen echter uit: "Ik zou zo graag willen dat mijn vriend weer in een menselijk lichaam incarneert. Door deze vrouw nu te bevruchten op het ogenblik dat hij sterft, geef ik hem deze mogelijkheid. Hij is een heilige, zodat hij niet door de onderwereld hoeft te gaan. Nu kan hij meteen weer mens worden." Waarop het gebeurde door iedereen, het meisje in kwestie niet uitgezonderd, als logisch en aanvaardbaar werd beschouwd.

Vreemd, zoals die mensen denken en reageren, nietwaar? Maar juist deze wijze van denken, deze eerbied voor geestelijke waarden, gepaard gaande met een gezonde materialistische inslag, maakte hen bijzonder geschikt voor het bewaren van bepaalde waarden van oudere culturen en maakte het mogelijk, waarden van een oudere beschaving veilig te stellen in hun midden. Hun verbondenheid in alle fasen van het leven met geestelijke en magische gebeurtenissen, maakt hen bijzonder geschikt om op te treden als dienaren en beschermers van geheimen, zelfs inwijdingsgeheimen van bepaalde groepen. Deze mensen kunnen de hoogste geestelijke en de laagste stoffelijke waarden aanvaarden, zonder dat zij daartussen een belangrijk verschil zien. Dit maakt hen tot een uitzonderlijk volk, dit was de basis van alle geheimen van Tibet en sommige van deze geheimen bestaan nu nog. Zeker: in dit land ligt geen vesting meer van de broederschap. Die is allang verplaatst naar de Andes. Er zijn geen grote schatten meer te vinden uit een ver verleden. Die zijn de laatste 20 jaren overgebracht naar elders. Maar de mentaliteit is nog dezelfde en een deel van de oude kennis bleef achter. Wat zien wij nu o.m. gebeuren in dit vreemde land? Het lijkt haast wonderbaarlijk: Jonge Chinezen officieren die allang alle bijgeloof en godsdienst hebben afgezworen, die allen nog geloven in techniek, komen in dit land en zien spoken. Spoken die overigens projecties zijn van kleine volksgemeenschappen - dat zal ik hieraan onmiddellijk toevoegen. Deze mensen zien tot hun verbazing mensen op ontoegankelijke rotsen lopen.

Zij zenden manschappen achter hen aan, maar wanneer zij er al in slagen de top te bereiken, blijkt er in de wijde omtrek niemand meer te vinden te zijn en bevinden zij zich vaak in moeilijkheden, zodat anderen met dregijzer, lijnen, pennen en klimtouwen hen moeten gaan redden. Zoals de Chinezen ook niet erg rustig zijn over de overstromingen in beken en rivieren die vaak juist dan plaatsvinden wanneer transporten of soldaten de rivieren moeten oversteken. De schade is veelal niet onherstelbaar, maar men voelt zich niet prettig bij deze geheimzinnige gebeurtenissen. En deze kwamen niet alleen in het verleden voor, maar gebeuren nu nog steeds.

Hoe, waar komt het water vandaan? Een redelijke verklaring heeft men daarvoor niet. Vele Chinezen menen echter dat magiërs een rol spelen, ook al omdat het maar al te vaak voorkomt dat juist belangrijke transporten naar het zuiden op onverklaarbare wijze in plotseling optredend slecht weer terechtkomen, wat hen grote vertraging kost en daarnaast blijken de "rovers" juist dan ter plaatse te zijn en aanvallen te doen. Voor een redelijk denkend mens die alle geestelijke waarden terzijde stelt, is dit onverklaarbaar. Het gevolg is dat vooral de hogere militaire leiding nogal rouleert, daar vele officieren terug dienen te worden gezonden naar China: zij zijn niet meer in staat redelijk te reageren op de omstandigheden en zijn afwisselend te roekeloos en wreed of te bang.

In het Tibet van vandaag zijn te veel onverklaarbaarheden, vreemde gebeurtenissen, ontwikkelingen die niet met toeval of suggestie e.d. afgedaan schijnen te kunnen worden. Maar het ergste blijkt steeds weer te zijn mensen, meestal hoger geplaatsten die geesten zien, zodra zij buiten de bewoonde gebieden komen. Dan zijn zij vaak abnormaal en moeten een tijdlang in gestichten voor krankzinnigen worden ondergebracht voor zij - natuurlijk in veel lagere rang - weer aan de opmars van het rode communisme deel mogen hebben.

De verklaring van deze geesten is echter eenvoudig, wanneer men gelooft aan de mogelijkheid om met het menselijk denken bepaalde astrale vormen te scheppen. In het westen kent men wel z.g. kabinet mediums. Deze mensen gaan, gezeten in een donkere kamer of kabinet, in trance - al dan niet voor het publiek zichtbaar - en dienen als een bron van ectoplasma, waaruit dan allerhande gestalten voor eenieder zichtbaar kunnen worden opgebouwd, of, wanneer er niet genoeg kracht aanwezig schijnt te zijn, voor een materialisatie, trompetten rond doen zweven, tamboerijnen doen rinkelen e.d. zonder dat een zichtbare oorzaak daarvoor schijnt te bestaan.

Nu weet ik wel dat daarbij in het westen nogal eens zwendel voorkomt. Maar het komt werkelijk wel voor. Speelt hierbij ook suggestie een grote rol? Men kan het niet met zekerheid zeggen. Zeker is echter wel dat de gestalten die optreden bij dergelijke seances ook voor intelligente mensen waarneembaar en tastbaar kunnen zijn. Wanneer u meent dat ik overdrijf, moet u eens denken aan Conan Doyle, die toch zeker geen domme man was en toch langere tijd regelmatig, dag na dag soms zelfs, met een gematerialiseerde geest converseerde.

Stel nu eens dat de Tibetaanse wijze van leven en denken plus de gewoonte zich voortdurend te onttrekken aan de directe werkelijkheid, het door automatismen tijdelijk uitschakelen van lichamelijk bewustzijn en directe wilsactie het volk daar bijzonder geschikt maakt voor het produceren van dergelijke verschijnselen. Dan worden de spoken opeens verklaarbaar: Wanneer een aantal mensen dan gezamenlijk een schrikbeeld wil opbouwen, vergeten zij onmiddellijk al het andere. Zij komen in een roes, een soort trance, geven de noodzakelijke krachten af, waarop de vorm waaraan zij denken, of waarop zij zich beroepen, onmiddellijk kenbaar voor eenieder, ook voor een ongelovige Chinees, ontstaat. Er zijn mensen, die op afstand "zien". Nu was deze vorm van helderziendheid, zoals andere vormen hiervan in het verleden in Tibet erg belangrijk. Dit zien wij trouwens in elk land waarin de mensen nog wat primitief zijn en de verbindingen nog niet erg snel zijn. In bijna elk klooster trof men z.g. heiligen, zwervers, die zich van de rest van het klooster weinig of niets aantrokken, woonden in een of ander hoekje en daar voor zich veel mediteerden, maar de abt van het klooster - soms ook anderen die het aanging - steeds weer op de hoogte brachten van gebeurtenissen en elders. Een vorm van helderziendheid was dit m.i. zeker. Telepathie speelde hierbij ook vaak een rol.

Wanneer men nu berichten over moet brengen over grote afstanden naar onbekenden, is het gebruik van zenders waarschijnlijk beter en betrouwbaarder. Maar een overbrengen van gedachten, waarschuwingen en zelfs het waarnemen van gebeurtenissen op afstand, is toch met deze gave zeker mogelijk. Wanneer nu de gewone Tibetaan niet met zekerheid kan zeggen dat er ergens een regiment Chinezen aankomt of een transport, zal hij toch aan kunnen voelen: er zijn vijanden in aantocht, hun weg is waarschijnlijk zo en zo, het duurt zolang voor zij hier zijn, zij zijn sterk, niet zo sterk, of zwak.

Overigens kunnen wij aannemen dat veel van deze heiligen, voor zover zij nog leven, eveneens in de wildernis gevlucht zijn en mogelijk hun visioenen eveneens aan de Tibetanen meedelen. Zij kunnen hierdoor hun acties waarschijnlijk juister regelen, dan een tacticus aanneemt. Het juist ter plaatse zijn van verzetsmensen, wanneer een troep door slecht weer overvallen wordt enz., kunnen hierdoor verklaard worden.

Overigens schijnt men ook voor andere doeleinden dergelijke gaven te gebruiken. Wist u bv. dat voor het Chinese gouvernement een van de meest hopeloze taken het innen van belastingen is? Dezen worden - ten behoeve van het leger - in natura geheven. De moeilijkheid is natuurlijk te weten of men voorraad heeft en hoeveel. Nu blijkt er steeds weer in dorpen weinig of niets aanwezig te zijn, wanneer men aankomt. De mensen hebben geen dieren meer, bijna of soms zelfs geheel geen levensmiddelen, maar zij zien er vaak toch zeer welvarend uit. Geweld helpt vaak niet. Men trekt zich dan terug. Na enkele dagen komt men terug, omdat men heeft vastgesteld dat in het dorp een feest wordt gevierd. Maar weer blijkt dan veelal, dat hetgeen er aan levensmiddelen enz. in het dorp te vinden is, nauwelijks de moeite van het in beslag nemen waard is. Mishandelingen, het doden van enkelen uit de gemeenschap heeft slechts zelden tot gevolg dat men buit kan vinden. Toch weet men dat de armoede zeker niet zo groot is als voor de overheid wordt getoond. Vergeet niet, dat dit dingen zijn die vandaag voorkomen.

Een ander voorbeeld van de voor de Chinezen verwarrende toestanden is het volgende: bij het bouwen van de weg naar Lhasa zette men, naast soldaten en Chinezen, ook Tibetanen in. Maar de grote moeilijkheid voor de bewakers was dat men deze Tibetanen niet vast kon houden. Een Tibetaan die aan het werk was gezet, werd wel bewaakt: zij moesten kamperen binnen een soort stokade, waarbinnen zij in een tentje konden rusten. Maar de heren verdwenen en bleken in sommige gevallen de daaropvolgende dag reeds aan het werk te zijn in een kamp dat 60 à 70 km. verder was gelegen. Waarschijnlijk wisten zij deze afstanden in de nacht af te leggen. Dit werkte verwarrend, daar hun aanwezigheid op de oorspronkelijke arbeidsplaats eerst bij een appel werd geconstateerd voor men weer aan het werk ging. Hierbij was het verlies van enkele arbeiders per dag voor de Chinezen niet zo erg als het feit, dat zij niet konden uitvinden, hoe dit in zijn werk ging. Zeker, dit zijn geen wonderen, ook niet in Tibet. Maar dit land is toch wel anders.

De achtergrond van dit anders zijn is, zover het de Tibetaan zelf betreft, naar ik meen, ook wel zijn gevoel van verbondenheid met wat hij de heerser der wereld noemt. De legenden vertellen, dat in de diepe krotten van de aarde ruime grotten zijn, waarin een geheel volk wacht op het ogenblik dat men weer de bovenwereld zal betreden. Daar is een gehele hofhouding, daar zijn raadslieden en aan het hoofd van allen de heerser der wereld. De heer der wereld slaapt meestal. Maar zo eens in de 50 of 100 jaren komt hij met zijn raadslieden samen. Volgens de legende hoort dan de gehele wereld, dat er iets gebeurt. Dan zijn de dieren op de vlakten stil, dan verstommen de stemmen van mensen en heerst over de gehele wereld even een gewijde stilte. Dan lijkt het of de aarde even siddert en daarna is het voorbij. Er zijn jagers en priesters die beweren dat zij in de bergen meestal in een of andere obscure kloof een toegang hebben gevonden tot dit geheime rijk. Enkelen van hen beweren zelfs daar enige tijd vertoefd te hebben - wat natuurlijk grootspraak is. Maar het geloof in een heerser die onder de aarde wacht en eens alles weer in orde zal maken, het geloof in een plan dat de mensen eens geheel vrij zal maken en de verbondenheid met de natuur een geheel andere richting zal geven, speelt in het leven van de doorsnee Tibetaan, al spreekt men daarvan slechts zelden, een punt van geloof dat met

grotere zekerheid wordt ervaren dan het lijfelijk op aarde bestaan van Jezus door menige christen. Juist dit geeft hen het aparte. Juist door dit geloof zijn zij geneigd in de stilte steeds weer te luisteren, want de heer der wereld zou hen een bode kunnen zenden. Hierdoor kan een mens met voldoende brutaliteit gehele dorpen dwingen zijn bevelen op te volgen, wanneer hij maar een soort bewijs laat zien en beweert, dat hij een bode van de heer der wereld is.

De trots van de oude adel in dit land is gebroken. Lhasa ziet de Potala langzaam maar zeker verworden van een godsdienstig middelpunt tot een centrum van bestuur, vergelijkbaar met het Nederlandse Binnenhof - al zitten daar geen democraten, maar communistische bestuurders en opvoeders. De grote handelshuizen zijn genationaliseerd en de karavanen die nog trekken - soms met Yaks, maar vaak met auto's - drijven een soort zwarthandel met China alleen, of doen pogingen het land met zijn vele mogelijkheden open te leggen, zodat daarin industrieën gevestigd kunnen worden. Maar buiten dit alles om blijft nog steeds het geheimzinnige geloof de zelfzekerheid die komt uit dit geloof aan de heer der wereld en zijn uiteindelijke zegepraal.

U zult zich afvragen of er werkelijk een heer der wereld is. Ja. Er is iets dergelijks, al strookt het niet met de voorstelling uit de Tibetaanse legenden. Er is een kracht, de aarde zelf! De bezielde kracht van de aarde zelf wordt het sterkst aanvoeld en beleefd door mensen die dicht bij de natuur leven. In een land waar je zo sterk bent overgeleverd aan de elementen als Tibet, een land waarin je bovendien zo lang geïsoleerd bent geweest van de andere vormen van cultuur en beschaving, zodat zelfs de meest primitieve geïmporteerde Chinese en Indische kunstwerken als wonderen werden beschouwd door de gewone man, een land dat misschien eerst 40 à 50 jaren enigszins open staat voor de rest der wereld, is de verbondenheid met de wereld en het leven uit de krachten der natuur intenser dan elders.

Dat is het wonderlijke geheim van Tibet, dat de belangrijkheid van dit gebied in een onrustig Azië mede zal bepalen voor de komende eeuw. Het is een volk dat zozeer natuur gebonden is, dat het zich met succes zal kunnen verzetten tegen de kunstmatige structuren van een sociale economische opzet, waarin voor geloof en gevoelens eigenlijk geen plaats meer is. Men voelt in dit land te veel aan, men weet te veel van tevoren en put steeds weer op geheimzinnige wijze extra krachten uit het onbekende.

De legende van de heilige man die een rotsblok omdraait tot yakboter of tschampa, meel, blijft legende. Maar andere dingen blijken minder legendarisch te zijn dan men dacht. Het verhaal van mensen die over water weten te lopen blijkt bv. waarheid. Men heeft dergelijke mensen gezien en geconstateerd dat het werkelijke wonder van hun lopen over water is gelegen in een bepaalde techniek: deze mensen maken gebruik van dichtgebonden yakpenzen die als een soort schaatsen onder de voeten worden gebonden. De manier waarop men dezen verplaatst om zich voort te bewegen, geven inderdaad de indruk dat iemand op het water wandelt. Het schijnt echter krankzinnig moeilijk te zijn om zich de techniek van het evenwicht bewaren, dat hierbij noodzakelijk is, eigen te maken.

Veel van de overleveringen en de wonderen van Tibet worden langzaamaan ontmaskerd. Maar de vreemde verbondenheid met de natuur, het vermogen zich daarbij zo aan te passen dat men daarin als het ware verdwijnt onder de ogen van mensen, die toch heus geleerd hebben goed uit te kijken, de gevoeligheden en het gebruik daarvan gaan niet teloor.

Belangrijker dan dit alles is misschien nog de haast niet te stuiten vrijheidswil van de Tibetaan. Deze vrijheid betekent niet, zoals u misschien zou denken, vrij zijn als gast in eigen huis. Je bent daar vaak gebonden aan een bepaalde heer. Er zijn heersers geweest die een provincie of enkele dorpen in eigendom hadden, vorsten die strenger eerbied en gehoorzaamheid dorsten te vergen van hun onderdanen, dan zelfs de middels uwe ridders in Europa dorsten te doen. Bij hen is eenieder die op hun gebied komt, in feite hen horig. De vrijheid is eerder iets wat in het land zelf ligt: wanneer je een dorp verlaat en maar een half uur onderweg bent, bevind je je als in een andere wereld. Daar ben je alleen met de horizon, de bergen, de wind, maar vooral toch steeds weer met de oneindige ruimte.

Dan zijn de bergen in de verte of dichtbij, de enkele zoutmoerassen, opeens je eigen domein. Dan leef je in een andere wereld, waarin je alleen afhankelijk bent van jezelf, waarin je alleen vertrouwen kunt op jezelf. Daar, waar de blik niet meer reikt, achter berg of einder, ligt de belofte van nieuw ervaren, nieuwe avonturen, nieuwe mogelijkheden. Alles heeft de mens een nieuw inhoud gegeven, vormt tot nieuw denken. Deze wijze van leven brengt de wil tot vrij zijn, de hunkering naar het allen over je lot beslissen. En deze hunkering naar de vrijheid is de grootste macht die werkt in het Tibet van vandaag. Want vreemd genoeg schrikken vele Chinese soldaten ofwel terug voor deze natuur, dit leven, of raken daaraan verslaafd en zoeken ook zelf naar het geheim achter deze nieuwe horizon, en in dit laatste geval zijn zij niet meer zo betrouwbaar, zo gehoorzaam. Zij denken meer zelf, zoeken eigen wegen en weten zich ook buiten het kader van hun eenheid beter zelf te redden.

In Tibet kan men zeggen dat de heer der wereld werkelijk bestaat. De verwantschap met de levende natuur, het ervaren van de bezieling van de aarde is een geheim dat voor de westerse landen teloor is gegaan, en voor elke vorm van mechanische beschaving vreemd en dreigend lijkt. Het is juist dit feit dat mij er toe bracht te stellen, dat de eerste honderd jaren Tibet nog wel eens een zeer belangrijke rol zal kunnen spelen in de ontwikkeling van een rumoerig, in evolutie verkerend Azië.

Het is het einde van mijn inleiding. Ik heb u misschien niet zoveel nieuws gezegd, maar meen u toch wel iets gegeven te hebben om eens over na te denken. Ik zal eenvoudigheidshalve de belangrijkste punten nog even opsommen.

1. Invloed van zeer oude filosofieën, culturen en beschavingen, waardoor onbewuste gedragspatronen ontstonden, waarbij geest en lichaam beter van elkaar gescheiden kunnen functioneren, zodat de menselijke automatismen beter en in meer vormen kunnen worden gebruikt.
2. Door de verwantschap een grotere gevoeligheid voor de natuur zelf, voorgesteld in de figuur van de heer der wereld, en hierdoor een grotere verwantschap met de uitstralingen van de aarde, dan normaal denkbaar was. Het door het als natuurlijk gebruik maken van bepaalde vormen van telepathie en andere occulte mogelijkheden.
3. Ten laatste maar niet ten leste: het enorme gevoel van vrijheid, dat niets meer te maken heeft met rijkdom of vrijheid in de gemeenschap om eigen wil te doen, maar een vrijheid die uit de natuur komt en het karakter vormt, tevens de benadering van alle leven bepalende

Deze factoren tezamen maken Tibet, dat in de vergetelheid dreigt te verzinken tot een zeer belangrijk gebied. Belangrijk voor de geschiedenis van China, belangrijk voor de geschiedenis van staten juist zuidelijk van de Karakorum en waarschijnlijk eveneens van belang voor de geestelijke vorming van de vele, nu nog wat primitief aandoende nomadenstammen, die zo dadelijk in Azië weer een grote stam zullen hebben.

Denkt u nu maar eens na over de vraag, of hierover nog vragen te stellen zijn. Stel uw vragen bij voorkeur schriftelijk. Ik wens u een aangename pauze en voldoende verstand om vragen te formuleren, waardoor deze inleiding in al zijn algemeenheid ook voor u in eigen denken belangrijk kan worden.

Tot straks.

#### BEANTWOORDING VRAGEN

Zo vrienden. Ik hoop dat u een aangename pauze hebt doorgebracht. Mag ik nu beginnen met het behandelen van hetgeen schriftelijk is binnengekomen?

Vraag: Komen de monniken door hun leven op aarde beter uitgerust in het hiernamaals aan?

Antwoord: Sommigen wel. U weet waarschijnlijk niet hoe de monniken leven in Tibet. Er zijn de gele monniken. Zij mogen niet huwen. Het is een wat strengere orde. Onder hen komen mensen voor die inderdaad geestelijk hoger staan en dezen zullen natuurlijk ook in onze werelden beter belagen ten ijs komen. Er zijn ook vele gele monniken die wel officieel in celibaat, armoede enz. leven..... Wat moet ik daarvan zeggen? Zij hebben de problemen waarmee de katholieke kerk op het ogenblik worstelt, reeds overwonnen maar dan wel op een heel eigen wijze.

Dan zijn er de rode lama's, die wel mogen huwen en ook niet voortdurend in kloostergemeenschappen ingeschreven behoeven te staan. Ook hieronder treffen wij vele wijzen. Toch is deze orde ook vaak een soort toevluchtsoord, een mogelijkheid tot retraite voor mensen die voor goed of enige tijd de maatschappij willen ontvluchten. Deze monniken dreven vanuit de kloosters normaal handel, hadden bezit en eigen zaken, waren eigenlijk gewone mensen die in religieuze gemeenschappen samenleefden zonder dat dit veel aan hun normale leven behoefde te veranderen. Op het ogenblik zijn er niet zoveel monniken meer in Tibet. Wat er echter nu aan actieve monniken is overgebleven staat echter geestelijk nu wel redelijk hoog, of is zeer laag gezonken. Een algemeen antwoord op uw vraag is daarom niet te geven.

Vraag: Kunt u menselijke automatismen noemen?

Antwoord: Ademhalen bv. Ofschoon men de ademhaling wel degelijk bewust kan doen plaatsvinden en beheersen, bemerken de meeste mensen eerst dat zij een ademhaling hebben, wanneer het niet zo goed meer gaat.

Er zijn vele spierbewegingen die normalerwijze alleen onder een wilsimpuls plaatsvinden. Wanneer eenmaal een dergelijke beweging voldoende malen is herhaald, ligt het patroon vast. Men kan dus zonder er verder over te denken deze beweging blijven maken. Zij wordt dan onwillekeurig, zoals de ademhalingen, zij wordt vaak niet eens beseft.

U kunt dus elke beweging die een vast schema heeft, op de duur automatisch verrichten. U reageert veel meer automatisch dan u pleegt te beseffen. Wanneer u bv. piano speelt, is ongeveer 3/4 van de bewegingen in feite automatisch: er wordt niet verder bij gedacht. Wanneer u in een auto zit, is eveneens ruim 60% van uw bewegingen en reacties onbewust automatisch. Men kan dergelijke automatismen kunstmatig aankweken. De door mij genoemde Ge lum pa trainde zich op het automatisch bewegen van de benen. De knieën werden daarbij niet of bijna niet gebogen. Hierdoor ontstond een eigenaardige verende gang die men haast onbeperkt vol kon houden. Daar stoppen een bewust aanpassen van het evenwicht vergt bij deze wijze van voortbewegen, is het vaak moeilijker om zonder ongelukken te stoppen, dan om door te lopen.

Deze mensen lopen in half trance. Maar wanneer men bewegingen maakt, zonder zich daarvan bewust te zijn omdat men aan iets anders denkt, zou men dit misschien ook reeds een vorm van half trance kunnen noemen. Wanneer geestelijke waarden hierbij een overheersende rol spelen, zal men vaak - ook zonder dat hierbij geesten een rol spelen - van een voltrance kunnen spreken.

Vraag: Op welke wijze verplaatsten zich de Tibetaanse werkers uit hun kooien 60 à 70 km verder?

Antwoord: Een stokade is nog geen kooi, wel een vormheining met stokken. Voor de rest zult u misschien lachen wanneer ik u de waarheid vertel: zij deden dit eenvoudig door te lopen. Zij waren zo handig dat de Chinese schildwachten hen niet op konden merken. Door zich langs de weg steeds in een bepaalde richting te verplaatsen en steeds weer gewoon aan te treden voor werk, maakten zij het de Chinezen moeilijk hen te bestraffen, vooral wanneer zij beweerden zelf niet te weten, hoe zij opeens in een ander kamp terecht kwamen. Zo wisten zij de buurt te bereiken, waar zij wilden en meenden zonder gevaar te kunnen verdwijnen. En daar verdwenen zij dan voor goed. Hiervoor dus geen bovennatuurlijke verklaring, hoe zeer mij dit ook voor u spijt.

Vraag: Wat is er waar van de enorme reuzen waarvan men de voetsporen wel heeft waargenomen in de sneeuw?

Antwoord: Dit behoort niet werkelijk in Tibet thuis, maar eerder in de Karakorums en zelfs nog wel in zuidelijker berggebieden. Deze "reuzen" bestaan wel. De grote voetsporen stammen van een soort beer, een zoolganger die dicht behaard en beige-wit van pels is.

Andere sporen, die echter veel minder groot zijn, werden gemaakt door verwilderde mensen die eveneens op grote hoogte in de wildernis leven. Er zijn zelfs enkele stammen die reeds 1200 jaren geleden naar de bergen vluchtten en daar verwilderden. Door het klimaat waarin zij leven en hun leefwijze werd in de loop der generaties de beharing wat weliger. Zij kleden zich in dierenhuiden en hebben vaak - maar niet altijd - een zeer hoog voorhoofd. Ook zij worden door de mensen van de dalen wel beschouwd als de "verschrikkelijke sneeuwman".

Vraag: Is het waar, dat de Chinezen inderdaad grote grotten gevonden hebben die het vaak vermelde ras of de restanten daarvan bevatten? Zijn relieken hiervan naar China overgebracht, zoals in "Bres" wordt beweerd?

Antwoord: Men heeft, iets westelijk van Lhasa, inderdaad grotten gevonden die in het verleden als begraafplaats hadden gediend. Dit strijdt met de geldende gebruiken in Tibet, waar men lichamen van overledenen pleegt te verdelen in stukken, die men dan voor de wilde dieren laat liggen.

Het betreft hier echter niet een oud ras, maar resten van een bepaalde priesterkaste, die wel goede mummificatie kende, zoals de Egyptenaren, maar lichamen wel bewaarden in aardewerk, zoals ook de Azteken enz. wel deden. Enkele van deze "doden-vaten" met hun inhoud - niet meer dan enkele botten en wat versierselen - zijn inderdaad naar China gebracht voor nader onderzoek. Hierbij is echter geen sprake van hele grote grotten met restanten van een geheel ras daarin. Dat is pertinent niet waar.

Vraag: Is het juist dat de uitstraling van het Tibetaans denken over het westen heen nog vergroot is sedert de ontmanteling van de kloosters, die de witte broederschap verliet?

In welk jaar is deze ontmanteling begonnen, in welk jaar is zij beëindigd?

Antwoord: Ik betwijfel of deze invloed op het westerse denken nu zoveel groter is geworden. Maar enkele factoren die wij in dit denken aantreffen en veroorzaakt werden door de witte broederschap en de z.g. Karakorum-gemeenschappen - dorpen van geestelijk zeer bewusten - zijn in het westen meer merkbaar geworden, omdat deze groepen zich verplaatst hebben. Juist tijdens deze trek is de invloed inderdaad groter geworden, zoals ook het aantal van z.g. ingewijden die in het westen werkzaam waren, toenam.

De ontmanteling van de kloosters is begonnen - uitgaande van het allereerste klooster, waarmee men begon - in 1896. Als ik mij niet vergis zijn de laatste kloosters die door de eigenaren ontmanteld werden in 1961 afgesloten. Ook nu treft men in Tibet nog kloosters die ontmanteld worden of worden omgetoverd in een soort kazerne voor bezettende soldaten, terwijl reeds leegstaande kloosters o.m. in Sikkim bevolkt werden door gevluchte Tibetanen. Maar daar ik meende, dat u daarvoor geen bijzondere belangstelling had, heb ik deze dingen bij het noemen van jaartallen niet meegerekend.

Vraag: Wordt de vallei waarin jaarlijks de Boeddha zou verschijnen, nog voor dit doel gebruikt, of vindt het Wessacfeest, ook dit deel, nu elders plaats?

Antwoord: Zoals u uit verklaringen onzerzijds, vele malen gegeven, af zou kunnen leiden, is het geheel van de Wessacbijeenkomsten verplaatst en vinden nu plaats op de grens van de hoge westelijke Andes.

Vraag: Is de plaats waar men Shambala situeert, in Tibet gelegen en nog voor helderziende pelgrims zichtbaar?

Antwoord: Ik neem aan dat deze nu niet meer zichtbaar is. De plaats was overigens niet in Tibet, maar naar het zuiden over de grenspassen en dan westelijk.

Vraag: Dat is dus in strijd met hetgeen de theosofen beweren?

Antwoord: Ik beweren allen datgene, wat volgens mij waar is.

Vraag: Hebben de geëmigreerde Tibetanen in hun Europese gemeenschappen nog een voor ons leerzame taak t.a.v. nieuwe cultuur?

Antwoord: Ik geloof niet dat deze taak of invloed groot kan zijn. De Europese gemeenschap doet immers al het mogelijke om de Tibetaanse gemeenschappen zo snel en goed mogelijk in te passen in de westerse maatschappij. Door dit milieu ontstaat echter een vervreemding van de natuur. Wij mogen dus aannemen dat na 1, hoogstens 2 generaties de natuurverbondenheid van deze mensen zal verdwijnen, of althans zozeer onderdrukt zal zijn dat zij bijna onmerkbaar is geworden. Ik verwacht dan ook geen grote invloed van deze kleine groepen. Ik wil daaraan toevoegen dat ik een invloed in religieuze zin ook niet voor Azië verwacht, maar wel een zeer sterke vormende invloed, vooral in sociaal en mentaal vlak.

Vraag: En is de invloed die van Tibet uit zou stralen, in de komende honderd jaren duidelijk te herkennen?

Antwoord: Wanneer wij bedenken dat in de zuidwestelijke provincies van China reeds nu een zeer grote invloed merkbaar is, die het gedragspatroon en denken van de gewone bevolking in beroering brengt, mogen wij wel aannemen dat binnen een tiental jaren deze werking voor nog grotere delen van China duidelijk kenbaar is geworden en dat de uitwerking daarvan zeker een eeuw aan zal houden.

Vraag: Er is toch altijd een wederkerige beïnvloeding geweest tussen Se Kiang en oostelijk Tibet? Yoga bv.?

Antwoord: Yogapraktijken komen in geen van de genoemde gebieden sterk voor. Westelijke Yoga moet u meer naar het zuiden zoeken. Er heeft wel een sterke uitwisseling van cultuur en daarmee beïnvloeding over en weer plaatsgevonden, maar van een sterke religieuze beïnvloeding kunnen wij m.i. moeilijk spreken. De verschillen tussen het Chinese denken en Tibetaanse denken blijven steeds bestaan, ook al nam men van dit denken wederkerig vaak wel kennis.

Vraag: En het hoog esoterisch denken dan en het boeddhisme?

Antwoord: In de eerste plaats is de invloed van het boeddhisme in het zuidwesten van China nu niet bepaald groot. In de tweede plaats kunnen wij natuurlijk wel elke vorm van esoterische erkenning en zelfkennis als yoga omschrijven, maar daarmee is nog niet gezegd dat het door de deelhebbers aan dergelijke disciplines zelf als zodanig erkend wordt of zelfs maar, dat de scholingen die plaatsvinden, ook meer enige overeenstemming hebben met hetgeen in het westen als yogascholing bekend staat.

Vraag: Kunnen de geheimen van de oosterse magie in het westen bekend worden verondersteld, of zullen er geheimen blijven?

Antwoord: De magie van de oosterling zal altijd anders zijn dan die van de westerling, omdat de mentaliteit van de oosterling nu eenmaal anders is dan die van de westerling. Ook hun achtergronden verschillen zeer. De mogelijkheid tot het op magische wijze gebruik maken van bepaalde krachten is daarom voor hen eveneens verschillend.

Vraag: In Rusland was een sterke stroming van esoterici die in Tibet hun inwijdingen gingen halen. Hebben die op magisch gebied dan geen schok gegeven?

Antwoord: Zij hebben bepaalde magische en esoterische disciplines meegebracht naar Rusland toe, maar zijn voor een groot deel daar in kloosters gestrand. Raspoetin was een van de verkeerd uitgevallen vruchten van een dergelijke discipline. Het magische systeem is grotendeels verloren, vervallen. Waar er nog iets van in Rusland bewaard is gebleven, o.m. van deel van de Kaukasus en de woudrijke Oeral, kan men het, daar het zeer zwak is, niet meer als een voor het volk of voor het westen belangrijke discipline zien. Het is daar meer een bezigheid voor ouden van dagen geworden.

Vraag: Wanneer u stelt dat reeds lang geleden bibliotheken in Tibet aanwezig waren, hoe kan dan verklaard worden, dat o.m. Padmasambhava rond 700 n. Chr. vanuit India naar Tibet werd gebracht om daar het schrift in te voeren?

Antwoord: Om de doodeenvoudige reden dat het schrift, zoals het voorkwam in deze bibliotheken, een reeks van schrifttypen omvatte die niet algemeen gekend of gebruikt werden. Wij vinden daarin het z.g. bloemenschrift - een krulschrift, dat enigszins doet denken aan Arabisch schrift, maar in t.m. woord omvattende ideogrammen geschreven wordt - daarnaast verschillende soorten van spijkerschrift, Sanskriet met eigen schrifttekens enz. U zult begrijpen dat deze werken allen voor de allerhoogsten leesbaar waren. Het vergt niet alleen kennis van verschillende schriftsoorten, maar ook van verschillende - vaak reeds dode, in ieder geval onbekende - talen.

Men heeft dan ook getracht een schrift voor o.m. de handel in te voeren. Deze schrifttekens zijn dan later gebruikt voor het schrijven van traktaten in de kloosters. Helaas bleef de Tibetaanse grammatica zeer ingewikkeld. Dit is begrijpelijk, wanneer men zich realiseert dat de vorm die men voor het geschreven woord koos, niet in overeenstemming was met het gesproken woord - als in China - terwijl de gebruiken van verschillende Tibetaanse talen door elkaar werden toegepast. In feite is het eindproduct een langzaam gegroeide weergave van de langs de karavaanpaden gangbare taal. Rond 900 n. Chr. trachtte men een eenheidstaal in gang te doen vinden, waarbij u als vergelijking kunt denken aan de bahasa Indonesia, die ook een gemiddelde van vele taalgebieden wil zijn. Maar in Indonesië had men met meer deskundige ontwerpers te maken dan in Tibet, waar de uitzondering bijna de regel vormt.

Rekening dient men verder te houden met het feit dat de Tibetaan, zoals vele natuur gebonden volkeren, breedspakig is, wanneer hij eenmaal begint in een ingewikkelde zinsbouw e.d. geen bezwaar ziet. Een eenvoudige schriftvorm was zeer belangrijk, omdat men daarmee eenvoudige contexten, lijsten e.d. kon opstellen die eenieder wel zou kunnen leren begrijpen. Vergeet echter niet dat tot rond 1900 werkelijk lezen en schrijven alleen een verworvenheid van de hoogste kringen was. Ik ben dan ook geneigd te veronderstellen dat de plichtplegingen aan een "hof" en het scherpe standsverschil, dat in deze kringen gold, de complexiteit van de grammatica sterk heeft bevorderd.

Vraag: Hoe de vele geslaagde aanslagen op minderjarige Dalai Lama's te verklaren, wanneer men toch in staat was van helderzienden en tovenaars gebruik te maken die dergelijke dingen zouden kunnen voorzien?

Antwoord: Een minderjarige Dalai Lama had weinig te zeggen. Hij werd geschoold, ten toon gesteld en voor de rest gebruikt. Hij was het uithangbord van een heersende kliek in de Potala. Wanneer hij voor die macht op de een of andere wijze gevaarlijk werd, overleefde hij dit niet lang. Wanneer helderzienden toegang hadden kunnen krijgen tot de Dalai Lama en deze - een kind - instaat was geweest de waarschuwing te verwerken, plus de macht had gehad om afdoende maatregelen te nemen, zou er misschien iets aan te doen zijn. Vergeet verder niet dat men daarvoor niet zoveel aandacht heeft in een land waarin men aanneemt dat toch een onmiddellijke reïncarnatie plaats zal vinden. De mentaliteit en ook de waardering voor het leven zeker van een toelkoe is geheel anders.

Reactie: Er is toch een sterke cultuurbeïnvloeding van India uitgegaan naar Tibet. Zie de tanka's, de zijdeschilderingen.

Antwoord: Er zijn inderdaad cultuurinvloeden geweest, omdat de rijken, vorsten, rijke kloosters, geneigd waren luxeartikelen en zelfs deskundigen te importeren. Vergeet niet dat in de handel bv. theekoeken uit China werden gehaald en naar India werden verhandeld, terwijl omgekeerd eveneens Indische producten weer naar China werden verhandeld. Ook grote handelaren hadden vaak een zeer luxe inrichting van hun factorijen en woningen, zonder dat daarbij altijd een zuiver begrip bestond voor de eigenlijke bestemming van de trots ten toon gestelde artikelen. Om u een voorbeeld te geven: In een handelsnederzetting van een koopman te Lhasa bevindt zich reeds vele jaren een complete Amerikaanse badkamer, versierd in kleuren.

Maar er is geen waterleiding, de afvoer is niet aangesloten. Moet men in dit geval nu wel spreken van een cultuuroverdracht? Op dergelijke wijze kwamen vele artikelen in omloop en maakte men zichzelf bepaalde technieken eigen. Het boeddhisme kwam echter uit het zuiden en bracht zo bepaalde voorstellingen; die wel aangepast werden aan het Tibetaanse denken, maar toch stoelden in India. Een voorbeeld hiervan zijn niet alleen de zijden wandtapijten, maar ook de grote geknoopte tapijten die op feestdagen wel de muren van kloosters versierden. Ook schilderijen en beelden tonen vaak sterk Indische invloed. Maar daarbij dient men wel te begrijpen, dat zij deel zijn van een uit India overgekomen religie - welke bijna onmiddellijk tot een typisch Tibetaans geloof werd vervormd. Ook in de eredienst blijkt echter dat vele voorwerpen voor heel iets anders worden gebruikt dan het oorspronkelijke doel. Technieken als brons verwerking, lakken e.d. kwamen op gelijke wijze over, maar werden geheel volgens eigen volksaard gebruikt. Wij kunnen dus aannemen dat bepaalde technieken zijn overgenomen, zowel van India als China. Het gaat hier echter vooral om een technische beïnvloeding, die m.i. echter niet veel invloed heeft gehad op het cultuurpatroon van de Tibetanen - want dat is weer iets anders.

Vraag: U spreekt van het verlaten van Atlantis en het bouwen in Tibet. Is er nog iets van de tussentijd bekend?

Antwoord: Niet veel. De reis heeft zeer lang geduurd. Denk aan mensen die deze grote afstand te voet moeten afleggen en onderweg in vele landen lange tijd - soms jaren - vertoeven. Onderweg is zeker invloed van Atlantiërs aan te duiden o.m. in Egypte, India. Maar de eigen ontwikkelingen hebben daar, meer nog dan bij de vestiging in Tibet, een juiste waardering en toeschrijving van bepaalde werken bv. moeilijk gemaakt. Voor u is het moeilijk u een dergelijke tocht als een zaak van tientallen jaren voor te stellen. Vergeet echter niet dat nog aan het begin van de vorige eeuw in uw land de reis van Den Haag naar Amsterdam 6 tot 8 uren vergde, wanneer men t.m. van snellere vervoermiddelen gebruik maakte.

Reactie: Ik begrijp het verschil in bouwwerken tussen Egypte en Tibet niet goed.

Antwoord: Egypte was een landbouwstaat, waardoor steden ontstaan - marktplaatsen - en beschermers optreden die behoefte hebben aan bouwwerken die hun grootheid en macht weerspiegelen. Daardoor zal ook de grootheid van goden - of liever van hun priesters - eveneens bouwkundig gemakkelijker tot uiting komen. Indien u echter kijkt naar de oudere delen van de Potala en de opzet van oudere kloosters in Tibet, zult u, naar ik meen, toch wel getroffen worden door de grote conceptie die de bouwer gehad heeft - zelfs al was, gezien het klimaat, de meer open bouw van Egypte hier onaanvaardbaar.

Vraag: Hoe komt het dat reïncarnaties daar wel voorkomen?

Antwoord: Omdat daar de achtergrond van het geloof anders is. Dit maakt het de kinderen gemakkelijker aandacht te geven aan de herinnerde details van een vroeger bestaan, die hier al snel als fantasieën worden afgeschoven en niet ernstig genomen worden. In Indië zien wij deze herinnering eveneens vaak voorkomen, zoals in het geheel van zuid-Azië. In China komt dit veel minder voor, omdat de reïncarnatieleer daar in veel mindere mate voet had gevat.

Vraag: Is de invloed die de geheime leer in de theosofie heeft gehad afkomstig uit Tibet of van een kleine groep uit de Karakorum?

Antwoord: De invloed van de theosofie in zijn stellingen - niet in de eerste bron daarvan - zou ik eerder willen toeschrijven aan een kleine groep voor geestelijke denkbeelden vatbare Engelsen en enkelen van andere nationaliteit als madame Blavatsky zelf, die kennis hebben genomen van een geheime leer, een deel van die leer hebben gepubliceerd en aan de betreffende kleine reeks van stellingen - hoofdzakelijk genomen uit het boek Dzian - hun eigen opvattingen over hun wereld hebben verbonden. U mag de theosofie dus niet verwarren met de oorspronkelijke leringen zoals die in de Karakorum zijn gegeven. Het is slechts een uitwerking van een deel daarvan aangepast aan de tijd, waarin men sprak en passend gemaakt om de zienswijze van een betreffende kleine groep te steunen.

De leringen, de oorspronkelijke, mag men echter niet zuiver Tibetaans noemen. Wanneer u mijn inleiding hebt gevolgd, zult u begrijpen dat ik daarin eerder Atlantische invloeden aansprakelijk acht, zij het geëvolueerd in overeenstemming met de omstandigheden.

Tot slot nog dit: Volkeren als de Tibetanen zijn gevoelig voor krachten die u niet kent. Zij beleven goddelijke waarden, waar u die niet meer kunt aantreffen. U ziet uiterlijkheden, ritueel, of misschien het feit dat de mensen ongewassen zijn. Zijzelf zien dat alles niet zo, maar beleven in zichzelf grote en lichtende waarden in alle gevallen. Daarom zijn zij zoveel sterker, dan u zich kunt voorstellen.

Kracht is niet alleen wapens en atomen, maar vooral zelfs de sterkte die je in jezelf draagt. Het is de wijze waarop je jezelf kunt zijn ten koste van alles en jezelf durft zijn ten koste van alles - niet omdat je nu zo graag anders bent dan anderen, maar doodgewoon omdat je voelt dat dit de enig juiste weg voor jou is. Dit zal Tibet in komende tijd belangrijker maken dan men nu kan vermoeden.

Een mens die zo leeft heeft ook verwantschap met allerhande krachten van minder stoffelijke aard: met de geest, met de aarde zelf, hij is verwant met krachten in de natuur en begrijpt de krachten in de elementen. Deze verbondenheid geeft aan dergelijke kleine en schijnbaar achtergebleven en onbelangrijke groepen een betekenis in de historie, die veel verder gaat dan tijdgenoten zich in kunnen denken. Het zijn altijd weer de kleine groepen die hard moeten vechten voor hun bestaan, die tellen.

Nederland heeft een tijd gehad dat het zeer belangrijk was. Maar dit belang had het weer te danken aan het feit dat het voortdurend moest worstelen met de elementen, vechten voor zijn bestaan tegen andere mensen zowel als de zee. Door dit alles werd ook het begrip van werkelijke vrijheid aangekweekt, dat eens de grootheid van Nederland bepaalde. Nederland heeft dit alles verloren, maar elders in de wereld zijn nog volkeren, stammen misschien die deze eigenschappen nog bezitten. Mensen, die nog dagelijks moeten strijden. Soms leven zij zelfs in de bidonvilles aan de grens van een grote stad, soms leven zij in wildernis of woestijnen, nog onberoerd door de "beschaving". Zij zijn er. U meent misschien dat dergelijke groepen degenereren en uit zullen sterven. Maar sterven doen de zwakkeren. Er blijven er altijd nog over. Degenen die overblijven van dergelijke beproefde groepen, zijn het veelal die vormgeven aan wat gaat komen.

Het geheim van Tibet is de mens die loskomt te staan van menselijke voorstellingen en in de eerste plaats leeft uit de krachten die hij erkent uit, in en rond zich, de mens die daardoor veel meer durft, kan, is, wat een normaal mens maar mogelijk acht.

Het zijn deze weinigen die altijd, ook in komende dagen, zullen bepalen wat de mensheid wordt, wat zij zal gaan doen. Niet de grote z.g. beschavingen die erover na zitten te denken, of zij elkander nu met raketten zullen doden of niet, niet de walmende fabrieken die hun producten spuwen over de gehele wereld, zolang die maar betalen kan.

Het zijn de kleine groepen die steeds weer teruggrijpen op de essentie van het menszijn en daardoor inhoud kunnen geven aan de vervlakking van de gehele wereld. U kunt niets doen aan de maatschappij, waarin u leeft. Maar wanneer je jezelf bewust kunt worden van de werkelijkheid en in jezelf en met jezelf leert leven, vindt ook u voor uzelf een weg die sterker is dan de z.g. beschaving, zoals het denken en de vrijheidsdorst van Tibet zelfs nu vaak sterker blijken dan de zwaarbewapende gemotoriseerde kolonnes van rood-China.

Goedenavond.

d.d. 7 februari 1969